

Servei de Detecció Precoç (SeDeP) de Trastorns del Neurodesenvolupament a la Població Rural



1. Sobre TDAH Vallès i el SeDep

Associació de famílies i professionals TDAH Vallès

C/ Convent, 36, Sabadell (Barcelona)

CIF: G62974316

Tel. 620363250

Correu: sedep@tdahvalles.org

L'associació TDAH Vallès és una associació sense ànim de lucre que porta 20 anys avaluant a nens afectats de TDAH i altres Trastorns del Neurodesenvolupament, tractant-los, acompanyant a les famílies dels afectats i formant a nous professionals.

Només l'any 2019 l'associació TDAH Vallès va realitzar més de 80 diagnòstics.

L'associació TDAH Vallès, a través d'aquest projecte, té per objectiu oferir un nou servei de detecció precoç a aquelles persones afectades d'algun trastorn del neurodesenvolupament que visquin en població rural.

Es tracta d'un nou model metodològic on són els professionals qui es desplacen a l'àmbit rural, qui realitzen les proves diagnòstiques mitjançant les noves tecnologies i ofereixen un informe detallat dels resultats de les proves d'avaluació informatitzades. Aquest juntament amb les recomanacions específiques segons els resultats i el millor servei o especialista a qui derivar.

TDAH Vallès, com a entitat que continua creixent, busca noves vies d'innovació a través de les noves tecnologies així com el treball en xarxa amb més professionals de l'àmbit públic i social, amb el següent objectiu: educar a la població en els trastorns del neurodesenvolupament i empoderar a les famílies amb nens amb dificultats.

2. Objectius

Objectius generals

- Visibilitzar la problemàtica de la detecció precoç en zones rurals.
- Major sensibilització dels trastorns del neurodesenvolupament en poblacions rurals.

Objectius específics

- Identificar a totes aquelles persones afectades per trastorns del neurodesenvolupament.

- Atendre les famílies i centres educatius amb persones afectades de trastorns del neurodesenvolupament.
- Coordinació amb la xarxa de professionals que permetin una atenció continuada dels afectats.

Objectius operatius

- Administració de les proves d'avaluació informatitzades B-GAZE (per a avaluar el dèficit atencional), Prolexia (precisió i velocitat lectora), NEURELAKAB (dificultats en l'àrea matemàtica) i SENA (problemes emocionals i conductuals).
- Devolució de l'informe amb els resultats.
- Proveir a les famílies i altres agents implicats els recursos específics per a la comprensió i difusió de la condició de la persona afectada.
- Informar a la família de la xarxa de recursos institucionals on derivar a l'usuari perquè tingui una atenció personalitzada.

Resultats esperats

- Detectar de manera eficaç a aquells nens i adolescents que presenten dificultats en el seu funcionament acadèmic, social i personal. A més, que aquesta detecció faciliti una posterior millora en el seu funcionament global.

3. Descripció del Projecte

Justificació de la necessitat:

A continuació s'especifiquen els apartats que permeten entendre per què és important que es porti endavant el projecte SeDeP. Aquestes justificacions obeeixen a una realitat en el nostre territori i, com a associació i centre sanitari no podem deixar de costat aquesta realitat i hem de promoure aquest servei a una població desatesa, i promoure uns pobles més saludables i més informats.

Causes i conseqüències de la no detecció precoç

La no detecció precoç d'una persona afectada amb TDAH o uns altres trastorns del neurodesenvolupament té un impacte negatiu en la persona i l'entorn. Aquesta afectació, sense una detecció per a un posterior tractament, comporta una alteració en el funcionament de l'afectat, així com de la família, centre acadèmic i comunitat.

Algunes de les conseqüències funcionals del TDAH (DSM 5, 2012) que es veuen agreujades per la falta d'un diagnòstic i una intervenció posterior són:

- Menor rendiment escolar.
- Major exclusió social.
- Major risc de desenvolupar un trastorn de conducta en l'adolescència i un Trastorn de la Personalitat Antisocial en l'edat adulta.
- Major probabilitat de consum de substàncies i empresonament.
- Major probabilitat de sofrir lesions, accidents i infraccions de trànsit.

- Major discòrdia i interaccions negatives en les relacions familiars.
- Major risc d'assetjament escolar en rebre més burles i rebuig pels companys.
- Normalment presenten una menor educació escolar, menors assoliments laborals i puntuacions intel·lectuals més baixes.

Volem destacar que les puntuacions intel·lectuals en els test d'intel·ligència es veuen particularment afectats pel vincle amb l'avaluador/a.

Segons l'informe FAROS de l'Hospital Sant Joan de Déu, es destaca un augment considerable de l'estrès tant en educadors com en la família si l'afectat no rep el suport i les instruccions específiques per a fer front els trastorns del neurodesenvolupament como ara el TDAH. També es manifesta que si no es diagnostica i es tracta, les repercussions a llarg termini poden ser molt negatives on es destaquen: el fracàs escolar, les conductes de risc i la inestabilitat laboral i familiar al llarg de la vida adulta.

La necessitat del projecte SeDeP

El projecte SeDeP pretén donar una resposta real a una necessitat social, educativa i sanitària donat que hem detectat que a les poblacions rurals no es disposen dels recursos tècnics, logístics ni econòmics per a donar resposta a la demanda de persones afectades de trastorns del neurodesenvolupament.

Viabilitat del projecte SeDeP

El projecte SeDeP compta amb tots els avals perquè pugui ser viable.

L'associació TDAH Vallès disposa d'una xarxa de professionals que poden donar cobertura a aquest servei, disposa dels instruments d'avaluació, la formació i experiència necessària per a dur a terme aquesta detecció precoç, així com l'experiència de treballar en xarxa amb altres ens socials (CSMIJ, EAPs, centres acadèmics, ajuntaments, centres privats, serveis socials, altres associacions, etc.).

A més, aquest projecte compta amb el suport de la Federació Catalana d'Associacions de Familiars i Afectats de TDAH (FCAFA), que ha establert una xarxa de professionals i suport al servei dels afectats de TDAH al llarg del territori català.

Les condicions limitants per al projecte SeDeP podrien trobar-se en els recursos econòmics per al procés de mobilització i detecció d'afectats, i d'altra banda la coordinació amb els centres que donen suport a aquestes necessitats.

4. Integrants del servei

Destinatari del projecte

- Els infants i adolescents amb potencial afectació d'un trastorn del neurodesenvolupament
- Associació TDAH Vallès

- Famílies dels usuaris detectats
- Professionals de l'educació (professors, cuidadors, professionals del EAP, serveis socials, etc).
- Professionals de l'àmbit sanitari (psicòlegs, psiquiatres, neuropsicòlegs, medicina general, etc).

Ubicació i zones d'influència

El projecte SeDeP té per objectiu oferir el servei de detecció precoç en les poblacions rurals de Catalunya que compleixin amb els següents criteris:

- Municipis de menys de 30.000 habitants.
- Que aquests municipis no disposin d'una xarxa d'atenció sanitària en zones pròximes.

El procés de detecció pretén realitzar-se en els espais cedits per part del centre educatiu, servei social o ajuntament. En aquest espai es realitzaran les proves diagnòstiques informatitzades.

5. Mitjans Tècnics

Recursos Humans: 2 psicòleg

Material: Material de diagnòstic B- GAZE, Prolexia, NeurekaLab i SENA

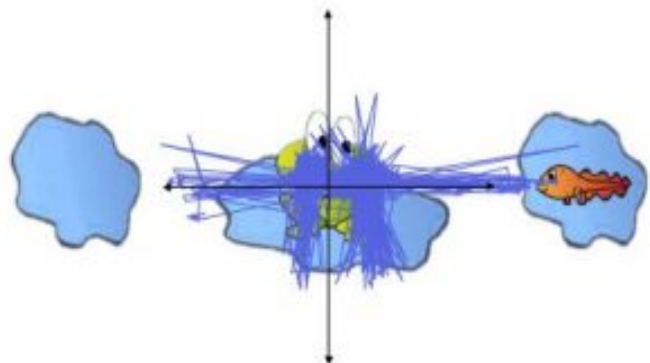
Infraestructura: Un espai cedit oportunament per a l'avaluació dels menors potencialment afectats.

Instruments d'avaluació

B-GAZE

El test BGaze és un instrument que ens indica la probabilitat de que un nen presenti un diagnòstic de Trastorn per Dèficit d'Atenció amb o sense Hiperactivitat (TDAH).

El BGaze part d'estudis que demostren que els nens amb TDAH tenen un patró de convergència (convergència i divergència) ocular diferent dels nens que no tenen TDAH, i fent ús de la tecnologia Mind Tracking Technology estableixen amb



quina probabilitat el subjecte presenta TDAH, quin índex de severitat (lleu a sever) i el perfil (inatent, hiperactiu o combinat).

Cada vegada són més els estudis que sostenen que els problemes en la fixació ocular davant estímuls rellevants es relacionen amb problemes atencionals, de la funció executiva i de control inhibitori, i és per això que en l'associació TDAH Valles es disposa d'aquest instrument, que compta amb bons resultats clínics.

PROLEXIA

El test de diagnòstic i detecció primària PROLEXIA és una eina destinada a cobrir dues finalitats principals: detecció precoç de casos potencials de dislèxia i ajudar al diagnòstic diferencial d'aquest trastorn.

Per a això, inclou quinze tasques que avaluen les capacitats més determinants que es veuen afectades en la dislèxia, especialment les de component fonològic (com la consciència fonològica, la memòria verbal a curt termini i l'accés a lèxic).

NEUREKALAB

El neurekalab és una bateria de tests digitals creats i validats des de la Universitat de Barcelona i la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya que permeten detectar de manera precoç els primers signes d'alerta de les dificultats de l'aprenentatge.

SENA

El test SENNA és un instrument adreçat a la detecció d'un ampli espectre de problemes emocionals i de conducta. Avalua 4 grans àrees:

- Problemes interioritzats i exterioritzats com hiperactivitat, ansietat social, agressivitat, obsessions-compulsions, etc.
- Problemes específics com retard del desenvolupament, problemes de conducta alimentària, etc.
- Certes vulnerabilitats de regulació emocional o aïllament social.
- Recursos psicològics disponibles com la competència social, autoestima, intel·ligència emocional, etc.

Aquest instrument d'avaluació recull informació de diferents fonts referents als principals àmbits del menor avaluat com el familiar i escolar. A més, està adaptat per a menors de 6 a 8 anys als quals se li pot passar en format entrevista.

Una altra principal avantatge d'aquest mètode d'avaluació és el format en línia mitjançant correu electrònic que agilitza la resposta per part de familiars i professorat sense necessitat que aquests estiguin presents.

6. Preu del Servei

El cost total de l'avaluació de 10 nens és de 1200 euros. En el preu queda inclòs el transport, l'administració de les proves, la correcció, la devolució dels informes, les recomanacions individualitzades per les famílies i els centres i la coordinació amb els diferents centres i ens socials.

7. Contacte

Podeu posar-vos en contacte a través del:

Correu electrònic: sedep@tdahvalles.org

Telèfon: 620363250